

שאלון בחינה

בנושא:

חופה וקידושין

מועד:

חשוון התשפ"ה

סמל שאלון:

106.11.24

שים לב: יש לנוהג על פי ההוראות לנבחן המופיעות בשאלון הבחינה!

מועד חשוון התשפ"ה

בס"ד

בחינה בהלכות חופה וקידושין

הנחיות לנבחן:

1. יש לכתוב בכתב יד ברור וקריא.
2. אין לכתוב את שם הנבחן או כל סימן מזהה אחר בתוך מחברת הבחינה. מבחן שימצא עליו סימן מזהה – המבחן לא יבדק! ותוגש תלונה לוועדת משמעת.
3. יש לענות על כל שאלה בעמוד חדש!
4. שאלה המחולקת למספר סעיפים, אף תשובה תהיה מחלוקת כך. אין להשיב על כל חלקו השאלה יחדיו.
5. לשומת לבכם: דף הטיוטה לא יבדק!
6. חלק א' – עיון – 8 שאלות.
יש לציין בכל תשובה את מקורות הדיון, דעתות הראשונים, ופסקת ההלכה.
חויה לענות על 7 מתוך 8 שאלות. נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 7 התשובות הראשונות שכתב הנבחן לפי סדר כתיבתו במחברת הבחינה, למעט אם הנבחן סימן עיגול סיבוב 7 התשובות שմבקש לבדוק.
7. חלק ב' – יישום – 4 שאלות.
יש להתייחס למקורה, לבירור ההלכה והדין כולל ציוון דעתות הראשונים ופסקת ההלכה.
חויה לענות על 3 מתוך 4 שאלות, נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 3 התשובות הראשונות שכתב הנבחן לפי סדר כתיבתו במחברת הבחינה, למעט אם הנבחן סימן עיגול סיבוב 3 התשובות שטבקש לבדוק.

בהצלחה!!!

חלק א' – עיון

יש לענות על 7 שאלות מתוך 8 שאלות
יש לציין בכל תשובה את מקורות הדיון, דעתות הראשונים, ופסקת ההלכה.

- א. מאיזה טעם אסורה ביאת זנות בפנייה? כיצד הוכיח הראי'ד את שיטתו?
ב. האם מותר ליחיד אישת עצמו ללא חופה וקידושין?
ג. שידך אישת ולאחר מכון קדשה בביאה, האם היא מקודשת? האם היא נחשבת נשואה?
- א. המקדש אישת ואמר לה "הרוי את חרותתי" האם היא מקודשת?
אמר, "הריני נותרנו לך בתורת קידושים" – האם היא מקודשת? לא אמר "הרוי", אלא אמר "את מקודשת לי" – האם מקודשת?
ב. קידש אישת בשטר בלבד האם מקודשת? המקדש בחפות המחויב לקרקע, או שכתב את שטר קידושיה על דבר המחויב לקרקע האם מקודשת?
ג. הנוטן לאשה את קידושה ואמר לשון שאינו מועיל – וצריך שוב לומר "הרוי את מקודשת לי" כפי ההלכה, האם הוא צריך ליטול ממנה את הקידושין ולתת לה אותן שוב?

3. א. כתוב בשוי"ע האומר לאשה "הרוי את לקוחתי" מקודשת, והוסיף הרמ"א, "אם הבינה דבריו".

האם היא נאמנת לומר שהבינה את דבריו?

ב. נתן הוא ואמרה היא – מבואר בסימן כז סעיף ח' שהוי ספק קידושין, ואילו כשהמקדש נתן לה קידושיה בשתיקה ולא אמר כלל פסק רמ"א בסעיף ג' שהוי קידושין,obar מה ההבדל בין שני דיןדים אלו? [ח"מ, מקנה].

ג. אמר לאבי הכללה "הרוי אתה חמוי" – מדוע אין זה קידושין? [כתב שני טעמים].

4. א. אמר, "זה קידושין" – מה הדיון? ומה הטעם?

ב. נתן הוא ואמרה היא, מתי הדיון הוא דחו ספק קידושין, ומתי הדיון דחו קידושי וודאי?

ג. אישת שאינה מבינה לשון הקודש כלל, ודיבר עימה על עסקיו קידושיה, ואחר כך אמר לה בלשון הקודש "הרוי את מקודשת לי בדת משה וישראל", מתי אף כשיודעים העדים שהיא לא מבינה את דבריו, תהיה מקודשת?

5. א. נתנה לאדם חשוב טבעת ואמרה לו שמתקדשת לו בזה על מנת שייחזר לה את הטבעת, האם היא מקודשת?

ב. אישת שנתנה לאיש טבעת על מנת שיקדשנה בו, וקידש אותה בטבעת זו – האם מקודשת?

ג. אמרה לו, "תנו דינר לפולני ואתקדש אני לו" ונתנו לו דינר, האם מקודשת. במה נחלקו הרמב"ם והרשבי"א בביאור הלכה זו, למה שונה הלכה זו מתנתו היא ואמרה היא, באדם חשוב? כיצד פסק השוו"ע.

6. א. היו לפניו מינוי מאכל ואמרה לו תנו לי מעט, ואמר לה בלשון שאלת "אם אתן לך תהיי מקודשת לי?"
ונתן לה, וקיבלה בשתיקה, האם מקודשת?

ב. אמר לה, "התقدس לי בדינר", ונתן לה משכון או שטר על כך, מה הדיון? וכייזד הדיון כאשר אמר לה "תזכי בגוף המשכון"? או שאמר לה אל תחזיר לי את המשכון עד שתתן לך את הדינר?

ג. אמרה לו "הרוווח זמן מלאוה לפולני" והרוווח לו את זמן המלאוה על פיה –obar, האם ניתן ללמידה דין זה מדין ערבי?

7. א. קידש אישת קידושין גמורים, ואמר לאחרת בפניה, "תהא מקודשת", מה הדיון?obar במה שונה דין זה מדין "היה נזיר עבר לפניו ואמר "אהאה נזיר",

ב. אמרה לה המקדש, התקדשי לי במנה, ונמצא אחד מהם דינר של נחושת, ולא הכירה בו מתחילה –

האם מקודשת? פרט! ולאיוזה דין בחושן משפט מדמה המגיד משנה לדין זה? [ב"ש]

ג. "הרוי את מקודשת לי במאה דינרים" ונתן לה דינר אחד ולקחה את הדינר, או שאמר לה הרוי את מקודשת לי בדינר זה על מנת שתנתן לך מאתים זוז – מה הדיון?

8. א. המקדש אישת ובירך ברכות האירוסין, יש נהגים לברך שוב תחת החופה? מדוע?

ב. התקדשה אישת כדין, יש נהגים לקדשה שוב תחת החופה? מדוע? ובמה שונה דין זה מדין מקדש על ידי שליח?

ג. האם בחופת אנדרוגינוס יברכו שבע ברכות? מדוע? מה הפתרון ההלכתי שרצוי שינוי מסדר החופה במקרה זה? כיצד הדיון בנישואי חרש ופיקחת, ונישואין חרש וחרשת? האם חתן מברך שהחינו בשעת החופה?

חלק ב' – יישום

יש לענות על 3 שאלות מתוך 4 שאלות
יש להתייחס למקורה, לבירור ההלכה והדין כולל ציון דעתו הראשונית ופסקת ההלכה.

9. א. כתוב רמי"א בשם הרשב"א, "יעדי קידושין אינם צריכים דרישة וחקירה",obar מדוע? ומתי צריכים דרישת וחקירה? עדים שהיעידו בבית דין בפני האישה ושלא בפני המקדש שהוא מקודשת, האם יוכל לחזור בהם?

ב. מצאו שטר שכתו בו "פלוני קידש את פלונית" ושני עדים חתוםים בו – האם נחשש לקידושין?

ג. כתוב רמי"א [ב"י בשם רשב"ץ בתשובה], "המקדש בפסולי עדות מדרבנן בקידושין דרבנן".
באר שתי דוגמאות לכך, וכייד היא ההלכה בזיה? בא עד לבית הדין ואומר שאשה פלונית התקדשה בפניהם ובפני עוד אחד – מה יפסקו הדיינים?

10. א. הרב מסדר הקידושין התבבל, וערך את הנישואין [חוופה] לפני הקידושין, האם הוועילו [חוופה]
הנישואין להחשית נשואה? ובנוסף, מייד אחר החופה נישפך משקה על הכתובה ונמחקה, ואין
בנמצא אפשרות לכטוב כתובה חדשה, מה יש לעשות בכך שיוכלו להתייחד או לקיים מצות ביאה.

ב. רב מסדר קידושין הבא למלא את נוסח הכתובה, כיצד יכתוב את התאריך, א' אדר ב' היטשפ'יה?

ג. כשהעד מעיד שאין יודע אם הטבעת היהיטה של המקדש מה דין הקידושין?

11. א. כתוב רמי"א, "مبرכים ברכת חתנים אחת לשני חתנים, ואפילו לא היו החתנים בלבד אלא שהיה דעתו על שניהם", כיצד מתרפרשים דברי הרמי"א?

ב. אישת שנכנסה לחופה ולא נבעלה והתאלמנה, כמהימי שמחה יש לה? וכמה ימים יברך שבע ברכות?
האם יכפו את החתן לקיים סעודת חתונה כשאינו רוצה בכך?

ג. באר, מדוע כתוב הבית מאיר, "ראוי שלא לעשות נישואין של אלמן ואלמנה סמוך לחסיכה".
מה היא ההצעה ההלכתית שתוכל להציג לנושא אלמנה בשבת בכדי שהיא מותר לו לבוא עלייה
שבשבת? האם דין אלמנה מן הנישואין כדי אלמנה מן האירוסין?

12. א. כתובה שהתאריך שכתוב בה הוא, אחד במרחצווון, ובאו עדים לבית הדין ואמרו, שהעדים החתוםים
בזה בתאריך אחד במרחצווון היו עימנו, מהו האופן שנפსלים העדים החתוםים בה? ומהזזה זמן נפסלים?

ב. כתובה שיש בה מחקים או מילים התלויות בצד אחד או תיבות עבר עליהם קולמוס, כיצד מתקנים
אותה הצד שהיא תהיה כשרה? בא לבית הדין שטר כתובה שיש מחקים בתאריך האם כשרה? ומדוע?
ג. כשייש בגב הכתובה גרע – האם כשרה?